

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directie Participatie Nationaal Programma Radioactief Afval
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Betreft: Zienswijze op de opslag van radioactief afval

Geachte heer/mevrouw,

Met deze zienswijze reageert de fractie van Gemeentebelangen Aa en Hunze op de plannen over de opslag van radioactief afval, zoals opgenomen in het Nationaal Programma Radioactief Afval. Wij maken ons ernstige zorgen over de mogelijkheid om radioactief afval op te slaan in zoutkoepels in en nabij de dorpen Gasselte, Anloo, Schoonloo en Gasteren.

Wij zijn van mening dat opslag in de zoutkoepels in deze gebieden ongeschikt is en niet voldoet aan de door de regering gestelde eisen voor veiligheid en bescherming van mens en milieu. Daarnaast hebben deze locaties een bijzondere ecologische, geologische en toeristische waarde door de ligging in onder andere het Geopark de Hondsrug, Natura 2000-gebieden en Nationaal Park Drentsche Aa. Hieronder lichten wij onze standpunten toe.

1. Onderbouwing van ons standpunt

Milieurisico's

De opslag van radioactief afval in zoutkoepels brengt aanzienlijke milieurisico's met zich mee. Historische ervaringen, zoals bij de Duitse zoutkoepels Asse en Gorleben, hebben aangetoond dat lekkages en instabiliteit van zoutkoepels leiden tot vervuiling en pekelvorming. In het geval van de Drentse zoutkoepels zou lekkage desastreuze gevolgen kunnen hebben voor omliggende natuur- en landbouwgebieden, met langdurige milieuverontreiniging als gevolg. Zeker ook gegeven het feit dat deze zoutkoepels overlappen met grondwaterbeschermingsgebieden en grenzen aan waterwingebieden.

Transportveiligheid

Het transport van radioactief afval naar deze locaties vormt een groot veiligheidsrisico. De aanvoer over de wegen in Drenthe, vaak smalle provinciale wegen, verhoogt de kans op ongelukken. Bovendien kan het frequente transport leiden tot verhoogde angst en onrust onder de lokale bevolking, gezien de potentiële stralingsrisico's bij een ongeval.

Impact op Natura 2000-gebieden

Veel zoutkoepels in Drenthe bevinden zich onder of nabij beschermde natuurgebieden, waaronder:

- Natura 2000-gebied Drouwenerzand (ook aardkundig monument)
- Geopark de Hondsrug (het enige UNESCO-gecertificeerde geopark van Nederland)
- Nationaal Park Drentsche Aa

Mijnbouwactiviteiten en de aanleg van bijbehorende infrastructuur kunnen onherstelbare schade toebrengen aan deze ecosystemen en staan haaks op Europese natuurwetgeving.

Impact op toerisme en leefomgeving

Drenthe is sterk afhankelijk van toerisme en recreatie. De aanwezigheid van een opslaglocatie voor radioactief afval zal het imago van Drenthe als toeristische bestemming ernstig schaden en de lokale economie negatief beïnvloeden. Bovendien heeft opslag een negatieve invloed op de leefbaarheid van onze dorpen en de waarde van woningen en landbouwgronden.

Onomkeerbaarheid van opslag

Wanneer radioactief afval eenmaal is opgeslagen en de mijn is afgesloten, is het afval niet langer bereikbaar. Deze onomkeerbaarheid maakt het onmogelijk om toekomstige verbeteringen of herzieningen toe te passen, waardoor toekomstige generaties geconfronteerd worden met de gevolgen van beslissingen die vandaag worden genomen.

Lokaal en maatschappelijk verzet

Er is al decennialang verzet tegen de opslag van radioactief afval in Drenthe. De protesten in Gasselte in 1979, waar 25.000 mensen demonstreerden, en het voortdurende verzet tegen gaswinning en mijnbouwactiviteiten tonen aan dat er geen draagvlak is voor dergelijke plannen. Het negeren van deze zorgen zal het vertrouwen van burgers in de overheid verder ondermijnen en maatschappelijke onrust veroorzaken.

2. Oplossingen en alternatieven

Wij pleiten voor een fundamenteel andere aanpak van radioactief afval en energieproductie:

- **Bovengrondse opslag**, zoals bij COVRA in Zeeland, zodat toekomstige technologische ontwikkelingen benut kunnen worden.
- **Onderzoek naar recycling en neutralisatie** van radioactief afval. Innovaties kunnen de levensduur en schadelijkheid van dit afval verkorten.
- **Internationale samenwerking** om duurzame oplossingen te vinden, bijvoorbeeld door gezamenlijke opslaglocaties in minder kwetsbare gebieden buiten Nederland.

3. Conclusie

Samenvattend zijn wij van mening dat de opslag van radioactief afval in Drentse zoutkoepels onverantwoord is. De aanzienlijke milieurisico's, veiligheidsproblemen en schade aan beschermde natuur- en recreatiegebieden maken deze plannen onacceptabel. Wij verzoeken u daarom dringend om Drenthe als mogelijke locatie te schrappen en te kiezen voor duurzame en verantwoorde alternatieven.

Met vriendelijke groet,

De Raadsfractie van de kiesvereniging Gemeentebelangen Aa en Hunze

